

AZ ÜZLETI PROTOKOLL ÚTVESZTŐIBEN – FELKÉSZÜLTEN ITTHON ÉS KÜLFÖLDÖN

DR. ERDŐS ZSUZSANNA

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

ÖLTÖZZÜNK A SIKERHEZ!

KÉT KÍSÉRLET

ÖLTÖZZÜNK A SIKERHEZ!

- **Nem a ruha teszi az embert, de elárulja!**

- **Női üzleti öltözkészítés kényes pontjai**

A szoknya hossza, cipő sarka, harisnya, kiegészítők

- **Férfi üzleti megjelenés kényes pontjai**

Öltöny (állapota); gombok, nyakkendő, kiegészítők
(harmóniája és visszafogottsága)

- **Külföldön:**

Olaszország, Franciaország: sikkes igényesség

Nagy-Britannia: igényes, konzervatív, visszafogott

Japán: igényesség (zokni (!) ; cipő)

Helyi viseletet ne válasszunk!

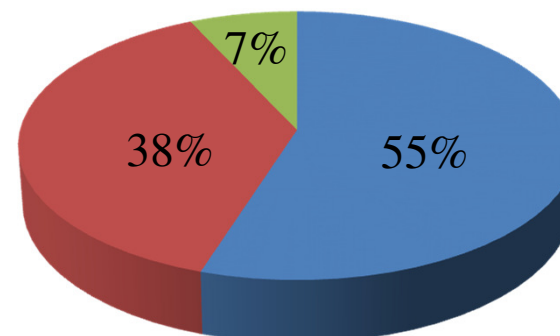
Nők: nadrág vagy szoknya preferálása országoként változó

MIRE ÉS MENNYIRE FIGYELÜNK?

ALBERT MEHRABIAN (U.C.L.A.) 55-38-7 SZABÁLYA

- **55% NONVERBÁLIS GESZTUSOKRA**
TESTBESZÉD, TARTÁS, GESZTUSOK,
MOZDULATOK, ARCMIMIKA, GRIMASZOK,
- **38% VOKÁLIS ÜZENET**
*HANGHORDOZÁS, HANGSZÍN,
BESZÉDRITMUS...*
- **7% VERBÁLIS ÜZENET**
AZAZ A SZAVAK JELENTÉSE

(Albert Mehrabian)

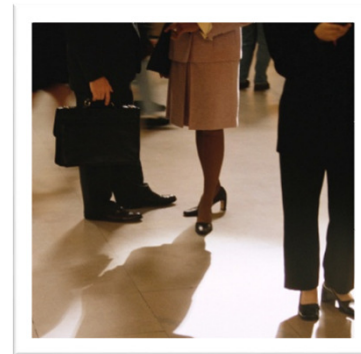
CSELEKVŐ-MEGFIGYELŐ TORZÍTÁS

Hajlamosak vagyunk saját viselkedésünket környezeti tényezőknak (az adott helyzet által okozottnak) tulajdonítani, de a többi emberről feltételezzük, hogy a viselkedésük egyéni jellemvonásukat tükrözi.

Ha a verbális és a nonverbális üzenet nincs összhangban egymással – a NONVERBÁLIS üzenetre „hallgatunk”.

1. Van valamilyen rossz, illetve jellemző szokása? Szokásunk?
2. A gesztusokat együttesen értelmezzük!
3. Milyen a kontextus? (pl.: összefont kar: hideg is lehet!)
4. Térfoglalás
5. Irányok (egyres testrészek/test egésze)
6. Gáta
7. Változások

VOKÁLIS - VERBÁLIS ÜZENET

• VOKÁLIS ÜZENET

A mosoly is hallható

Mélyebb hang

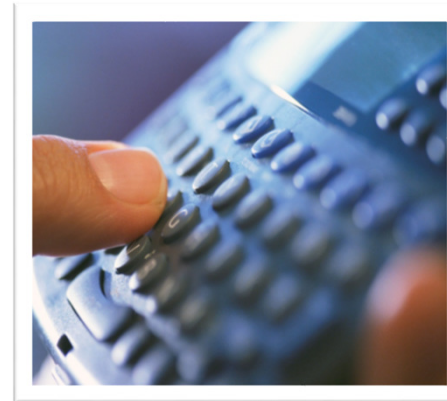
Dinamikus beszédmód

hitelesebb

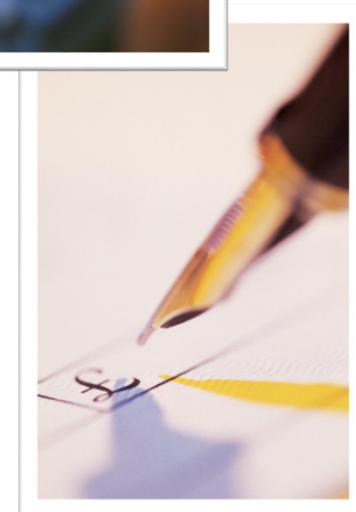
Telefonbeszélgetés során felértékelődik a jelentősége

(A nők jobban észlelik a hangszínváltozást.)

• SZAVAK JELENTÉSE

- társalgási stílus választása
- szóhasználat
- Telefonálásnál, írásban felértékelődik a jelentősége

„RANGSOROLÁS”

PÉLDÁK, AMIKOR A „RANGSORNAK” JELENTŐSÉGE VAN:

- Köszönés
- Kézfogás
- Bemutatás
- Bemutatkozás
- Előreengedés
- Ültetés (tárgyalás, étkezés, autó)
- Tegeződés felajánlása

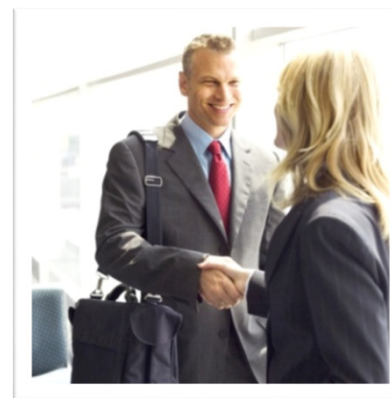
Az üzleti élet „nem-semleges”, de...

KÖSZÖNÉS - BEMUTATKOZÁS - BEMUTATÁS

• Köszönés - Bemutakozás

- Férfi a nőnek
- Fiatalabb az idősebbnek
- Alacsonyabb rangú (pozícióban, beosztásban levő) a magasabb rangúnak
- Belépő a bent levőnek
köszön előre, illetve mutatkozik be.

• Bemutatás

- Férfit a nőnek
- Fiatalabbat az idősebbnek
- Alacsonyabb rangú (pozícióban, beosztásban levőt) a magasabb rangúnak
- Később érkezőt a már ott levőnek
- A vendégeket a díszvendégnek mutatjuk be.

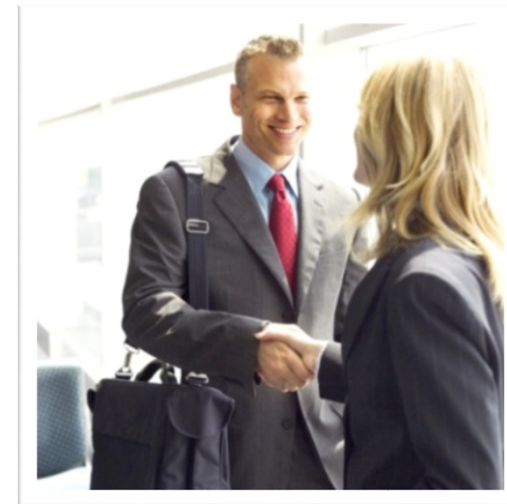

KÖSZÖNÉS - BEMUTATKOZÁS

KÖSZÖNÉS

- A társalgási stílusnak megfelelően
- Szemkontaktus
- Mosoly
- Formulák
  - Jó reggelt
  - Jó napot
  - Jó estét**kívánok!**
- Kezét csókolom
- Üdvözlöm
- Szervusz vs. Szia?...

BEMUTATKOZÁS

- Teljes név + cégnév + pozíció (legformálisabb mód)
Címek, rangok és „vagyok” nélkül!
- Bemutatást követően, már nem kell bemutatkozni

BEMUTATÁS

- Rövid, informatív
- Az élethelyzetnek megfelelő információk

- „Rangsor”

Először azt szólítjuk meg, akinek a másik felet bemutatjuk

- Bemutatósi formula használata

Alárendelt: Engedje meg...; Szeretném bemutatni...

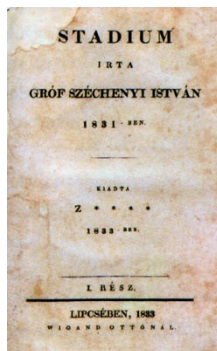
Mellérendelt: Ismerkedjenek meg...

TÁRSALGÁSI STÍLUS - MEGSZÓLÍTÁS

ÖN

MAGA

„Maga kegyelmed „
(XVII. sz.)

„ fölvette –

máig is érezhető –
kevésbé
udvarias, (...)
jellegét.”

(Deme László, Grétsy László,
Wacha Imre: Nyelvi
Illemtan)

TE

„...először a
szív tegezzen,
csak azután a
száj.”

„...aki
mindenkivel
tegeződik,
azzal
tegeződni
nem
érdemes.”

(Az Új Idők
Illemkódexe)

	Férfi	Nő
1.	Cím+Úr+ Önöződés	Cím+Asszony Önöződés
2.	Vezetéknév + Úr + Önöződés	Keresztnév + Önöződés
3.	Keresztnév + Önöződés	Keresztnév + Önöződés
4.	Keresztnév + Tegeződés	Keresztnév + Tegeződés

**B
I
Z
A
L
M
A
S
S
Á
G**

- **Felajánlása**

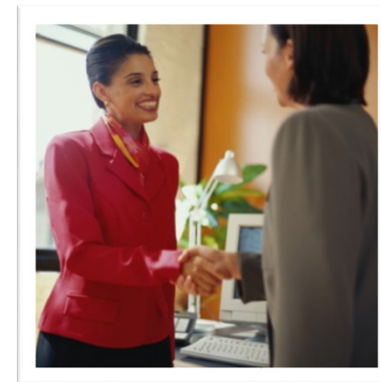
- Nő a férfinak
- Idősebb a fiatalabbnak – azonos neműek között
- Magasabb rangú (pozícióban, beosztásban levő) az alacsonyabb rangúnak ... DE

- **Tegeződésről magázódásra visszatérni nem lehet**

- **Felajánlott tegeződés elutasítani - sértés**

- **A tegeződés nem jogosít fel**

- bizalmaskodásra,
- az udvariassági formulák elhagyására

• KÉZFOGÁS

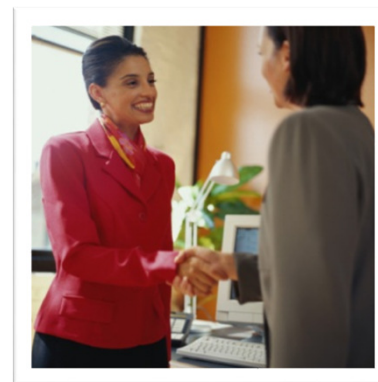
- Nő a férfinak
- Idősebb a fiatalabbnak
- Magasabb rangú (pozícióban, beosztásban levő) az alacsonyabb rangúnak
- Vendéglátó (házigazda) a vendégnek nyújt kezét

• KERÜLENDŐ KÉZFOGÁSOK

- Roppantás
- Felülről jövő
- Döglött hal
- Szendvics

• Kulturális különbségek:

- Kézzázás száma
- Férfi – nő kézfogás
- Kézcsók
- Meghajlás
- Ölelés

- **A tökéletes kézfogás**

- Csípő és derék közötti magasságban
- A test távolság felénél
- Laza kartartással
- Egyenes tenyértartás
- Teljes tenyér – nagyujjak újtőig érintkeznek
- A felajánlott kézfogást el nem fogadni – sértés!

- **Kézcsók**

- Kézfogásra nyújtott kezét emelik derék – mellkas közötti magasságba (a meghajlásra van a hangsúly)
- A száj nem érinti a kezét
- Az üzleti kapcsolatban nem jellemző
- Számos országban ismeretlen gesztus

NÉVJEGY

- **Igényesség**
  - Kártya minősége, adatok elhelyezése
  - Névjegytartó
- **Átadás**
  - Japán mód
  - Amerikai mód
- **Tilos**
  - Áthúzás, javítás
- **Ha a másik félnél nincs névjegy...**
- **Névjegyet illik csatolni**
  - Üzleti ajándékhoz / virághoz
  - Karácsonyi /Új évi üdvözléthez
- **Névjegyre írható rövidítések (protokoll)**
  - a.c. (avec compliment) - üdvözlettel
  - p.f.n.a. (pour féliciter nouvelle année):
új évi szerencsekívánatok

E-MAIL ETIKETT

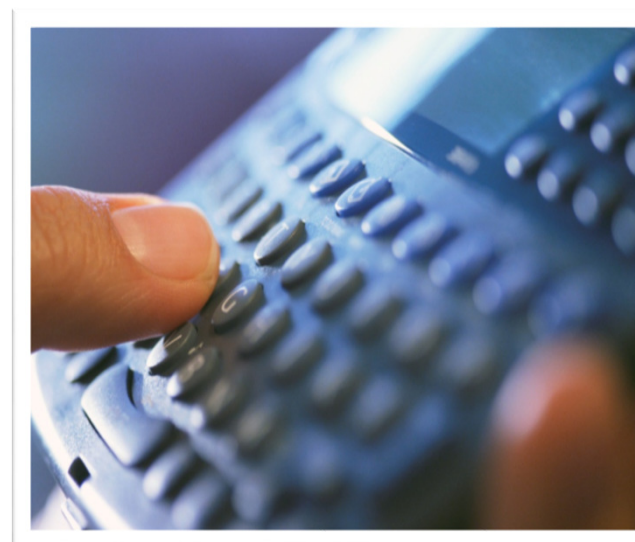
- **Az e-mail is „levél”**
- **Stílus és helyesírás**
  - Formai kellékek
  - Indulatból - Soha!
  - Rövidítések kerülése
- **Üzleti levelet – üzleti időben**
- **24 órás szabály**
- **Címzettek ellenőrzése – kétszer!**
- **Bizalmas információt – bizalmasan kezelve**
- **Továbbküldeni, csak a feladó hozzájárulásával szabad**

TELEFON ETIKETT

- **Diszkrét csengőhang**
- **Üzleti telefon - üzleti (irodai) időben**
- **Ne vegyük fel mindig!**
  - A jelen lévő beszélgetőtárs a fontosabb!
- **Más számának megadása – csak a hozzájárulásával**
- **Mosolyogni!**
- **A hívó**
  - kezdeményezi a beszélgetést
  - visszahív, ha megszakad a vonal
  - kezdeményezi a beszélgetés befejezését
- **A hívott**
  - azonosítja magát először
- **Főszabály: az üzlet életben nincs SMS!**

KÖNNYED TÁRSALGÁS - ITTHON ÉS KÜLFÖLDÖN

- **Alapelvek:**

- Érdeklődni a beszélgetőtárs iránt, de nem tolakodóan
- Figyelmesen hallgatni
- Mosolyogni

- **Miről beszélgessünk?**

- Maga a helyzet (pl.:konferencia ,előadás)
- Éppen aktuális kulturális-, vagy sportesemény, (film, könyv)
- Hobbi
- Utazás

- **Miről nem beszélünk - tabu témák?**

- A konkurenciáról – negatívan
- Pletyka (család, munkatársak, hírességek)
- (Személyes) pénzügyek
- Magánélet részletei (személyes és családi dolgok, egészségi állapot)
- Vallás, politika
- Az üzleti partner országnak kritikája

KÉSZÜLJÜNK FEL!

- Tanuljunk meg néhány nyelvi fordulatot
- Idegen nyelvű névjegy és ismertető anyagok készítése
- Nonverbális kommunikáció sajátosságai
- Üdvözlés elfogadott módjai (különösen férfi – nő viszony)
- Pontossághoz való viszony tisztázása
- Dress code elvárás
- Helyi (tárgyalási) kommunikációs stílus sajátosságai (direkt / nagyon is udvarias)
- Tabu témák a társalgásban
- Ajándékozási szokások
- Étkezési szokások, pohárköszöntők
- + 1
- Közvetítő keresése
Sok országban (az üzleti) bizalomhoz elengedhetetlen egy (vagy több) helyi referenciaszemély ajánlása. (Közel- és Távol-Kelet, Nagy-Britannian vagy Latin-Amerika)

**A JÓ MODOR
A LEGJOBB MARKETING**

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

DR. ERDŐS ZSUZSANNA
WWW.ERDOSETIKETT.HU

SZÉCHENYI

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE